

Mời các bạn cùng tham khảo **Văn mẫu Phân tích những so sánh hay trong đoạn trích Trong lòng mẹ của Nguyễn Hồng** lớp 8 được chúng tôi chọn lọc và giới thiệu ngay dưới đây nhằm giúp các em học sinh mở rộng vốn từ và tham khảo thêm các ý tưởng cho bài viết của mình.

Dàn ý Phân tích những so sánh hay trong đoạn trích Trong lòng mẹ chi tiết nhất

1. Mở bài

- Giới thiệu những nét khái quát về tác giả Nguyễn Hồng (đặc điểm về con người, cuộc đời, các sáng tác tiêu biểu, đặc điểm sáng tác,...)
- Giới thiệu khái quát về đoạn trích "Trong lòng mẹ" (xuất xứ, hoàn cảnh ra đời, chủ đề, những đặc sắc về giá trị nội dung và nghệ thuật,...)
- Giới thiệu vấn đề cần phân tích: Những so sánh hay trong đoạn trích "Trong lòng mẹ".

2. Thân bài

- Phép so sánh "Giá những cỗ tục đã dày đọa mẹ tôi là một vật như hòn đá hay cục thủy tinh, đầu mẩu gỗ, tôi quyết vò ngay lấy mà cắn, mà nhai, mà nghiến cho kì nát vụn mới thôi".
- + Phép so sánh là một câu văn dài, bao gồm nhiều vế, kết hợp với việc sử dụng hàng loạt các động từ mạnh được sử dụng theo mức độ tăng tiến "cắn", "nhai", "nghiến"
- + Cấu trúc hai vế, một vế là một vật trừu tượng, vô hình với một bên là những vật hữu hình, cụ thể có thể cầm, nắm và cảm nhận.
- + Phép so sánh này không chỉ diễn tả tâm trạng căm phẫn, tức giận của bé Hồng mà ẩn sau đó chính là tình yêu thương mẹ sâu sắc của bé Hồng.
- Phép so sánh "Nếu người quay lại là người khác, khác gì cái ảo ảnh của một dòng nước trong suốt chảy dưới bóng râm đã hiện ra trước con mắt gằn rạn nứt của người bộ hành ngã gục giữa sa mạc".
- + Phép so sánh mang ý nghĩa giả định, đây mới lạ và có giá trị to lớn trong việc thể hiện tâm trạng của nhân vật bé Hồng.

+ Bóng dáng, hình ảnh của người mẹ khi xuất hiện trước cặp mắt và nỗi niềm chờ mong trông đợi, mỗi mòn của đứa con cũng giống như dòng suối trong suốt chảy dưới bóng râm đang dần xuất hiện trước con mắt gần rạn nứt, tuyệt vọng của người bộ hành ngã gục giữa sa mạc khô hạn, oi ả và nóng nực.

+ Diễn tả rõ nét nỗi khao khát, chờ mong được gặp mẹ, khao khát tình mẹ đến tột cùng trong nỗi lòng của đứa trẻ mồ côi, đã suốt một thời gian dài không được gặp mẹ.

3. Kết bài

Khái quát giá trị, ý nghĩa của việc sử dụng những so sánh đặc sắc trong việc thể hiện chủ đề, tư tưởng của đoạn trích "Trong lòng mẹ" và nêu cảm nhận của bản thân.

Phân tích những so sánh trong đoạn trích Trong lòng mẹ mẫu số 1 chọn lọc

Được mệnh danh là nhà văn của những người cùng khổ, Nguyên Hồng luôn hướng ngòi bút của mình tới cuộc sống của những người cùng khổ mà ông nhất mực yêu thương, quý mến. Đoạn trích "Trong lòng mẹ" trích từ tập hồi kí "Những ngày ấu thơ" kể về những năm tháng tuổi thơ cơ cực, cay đắng của chính tác giả là một trong số những tác phẩm như thế. Một trong số yếu tố góp phần vào thành công của đoạn trích "Trong lòng mẹ" chính là việc sử dụng những phép so sánh độc đáo, đặc sắc, giàu giá trị.

Trước hết, so sánh độc đáo được sử dụng trong đoạn trích chính là phép so sánh "Giá những cỗ tục đã đầy đọa mẹ tôi là một vật như hòn đá hay cục thủy tinh, đầu mẩu gỗ, tôi quyết vò ngay lấy mà cắn, mà nhai, mà nghiến cho kì nát vụn mới thôi". Có thể dễ dàng nhận thấy phép so sánh là một câu văn dài, bao gồm nhiều vế, kết hợp với việc sử dụng hàng loạt các động từ mạnh được sử dụng theo mức độ tăng tiến "cắn", "nhai", "nghiến" đã diễn tả một cách sâu sắc sự căm phẫn đến tột cùng của bé Hồng. Thêm vào đó, phép so sánh với cấu trúc hai vế, một vế là một vật trừu tượng, vô hình với một bên là những vật hữu hình, cụ thể có thể cầm, nắm và cảm nhận. Với những nét độc đáo đó, biện pháp so sánh này không chỉ diễn tả tâm trạng căm phẫn, tức giận của bé Hồng mà ẩn sau đó chính là tình yêu thương mẹ sâu sắc của bé Hồng.

Thêm vào đó, một phép so sánh để lại ấn tượng sâu sắc trong lòng bạn đọc đó chính là "Nếu người quay lại là người khác, khác gì cái ảo ảnh của một dòng nước trong suốt chảy dưới bóng râm đã hiện ra trước con mắt gần rạn nứt của người bộ hành ngã gục giữa sa mạc". Đây là một phép so sánh mang ý nghĩa giả định, đây mới lạ nhưng có giá trị to lớn trong việc thể hiện tâm trạng của nhân vật bé Hồng

từ sự hi vọng đến sự tuyệt vọng đến đỉnh điểm. Bóng dáng, hình ảnh của người mẹ khi xuất hiện trước cặp mắt và nỗi niềm chờ mong trông đợi, mỗi mòn của đứa con cũng giống như dòng suối trong suốt chảy dưới bóng râm đang dần xuất hiện trước con mắt gần rạn nứt, tuyệt vọng của người bộ hành ngã gục giữa sa mạc khô hạn và nóng nực. Và để rồi, với việc sử dụng phép so sánh này tác giả đã diễn tả một cách chân thực và rõ nét nỗi khao khát, chờ mong được gặp mẹ, khao khát tình mẹ đến tột cùng trong nỗi lòng của đứa trẻ mồ côi, đã suốt một thời gian dài không được gặp mẹ, không được sà vào vòng tay yêu thương, ấm áp của mẹ. Nỗi khao khát ấy lớn đến mức nếu như người phụ nữ kia không phải là mẹ thì đứa bé tội nghiệp ấy sẽ thất vọng biết bao nhiêu, rồi nó sẽ ngã quy xuống như những "người bộ hành ngã gục giữa sa mạc khô hạn và nóng nực".

Tóm lại, đoạn trích "Trong lòng mẹ" đã sử dụng nhiều biện pháp so sánh độc đáo, góp phần thể hiện rõ những nét tâm trạng của nhân vật bé Hồng trong những hoàn cảnh, tình huống khác nhau. Đồng thời qua đó cũng giúp người đọc thấy được tài năng của nhà văn Nguyễn Hồng.

Phân tích những so sánh hay trong đoạn trích Trong lòng mẹ mẫu số 2 ngắn gọn

So sánh 1: “Giá những cô tục đã đầy đọa mẹ tôi là một vật như hòn đá hay cục thủy tinh, đầu mẩu gỗ, tôi quyết về lấy mà cắn, mà nhai, mà nghiến cho kì nát vụn mới thôi”

- Đó là tâm trạng đau đớn, ấm ức, căm giận đến tột cùng, các từ “cắn”, “nhai”, “nghiến” nằm trong một trường nghĩa đặc tả tâm trạng uất ức của nhân vật.

- Càng căm giận bao nhiêu, bé Hồng càng thương mẹ, tin tưởng mẹ bấy nhiêu, từ tình yêu thương với mẹ đã khiến người con hiếu thảo ấy suy nghĩ sâu sắc hơn.

So sánh 2: “Nếu người quay lại là người khác, khác gì cái ảo ảnh của một dòng nước trong suốt chảy dưới bóng râm đã hiện ra trước con mắt gần rạn nứt của người bộ hành ngã gục giữa xa mạc”

- Đây là một so sánh giả định, độc đáo, mới lạ và phù hợp với việc bộc lộ tâm trạng từ hi vọng tột cùng đến tuyệt vọng tột cùng.

- Bóng dáng người mẹ xuất hiện trước cặp mắt trông đợi, mỗi mòn của đứa con giống như dòng suối trong suốt chảy dưới bóng râm đã hiện ra trước con mắt gần rạn nứt của người bộ hành ngã gục giữa xa mạc.

- So sánh nhằm diễn tả nỗi khát khao được gặp mẹ một cách mãnh liệt và tột bậc, nỗi khát khao tình mẹ đang cháy sôi trong tâm hồn non nước của đứa trẻ mồ côi.

Cũng như những bộ hàng kia nếu đó không phải là mẹ thì đứa con tội nghiệp ấy sẽ gục ngã quy xuống kiệt sức trong nỗi khát thèm, trong sự tuyệt vọng đến tột cùng.

Văn mẫu Phân tích những so sánh hay trong đoạn trích Trong lòng mẹ của Nguyễn Hồng mẫu 3

Những ngày thơ ấu (viết năm 1938, Nhà xuất bản Đời nay in lần đầu năm 1940) là một tác phẩm xuất sắc của nhà văn Nguyễn Hồng. Đó là một tập hồi ký ghi lại những năm tháng tuổi thơ rất ít niềm vui nhưng nhiều cay đắng của tác giả, thể hiện một cách chân thật những “rung động cực điểm của một linh hồn trẻ đại”. (Thạch Lam)

Hồi kí Những ngày thơ ấu gồm 9 chương, Trong lòng mẹ là chương IV của tác phẩm. Nhân vật chính của chương sách này là bé Hồng. Bé Hồng được đặt trong tình huống hết sức tội nghiệp: bố mất, mẹ đi bước nữa bị gia đình nhà chồng ruồng rẫy. Bé Hồng phải sống nhờ họ hàng và bị hắt hủi tàn nhẫn. Em thương mẹ, nhớ mẹ vô cùng mà phải xa mẹ, đồng thời thường xuyên phải nghe những lời nói xấu về mẹ. Ta hiểu vì sao em vô cùng sung sướng khi mẹ trở về.

Trong chương sách này, nhà văn đã tập trung làm nổi bật tình cảm xót thương, yêu quý sâu sắc của bé Hồng đối với người mẹ nhân từ, tàn tạ mà cuộc đời đầy bất hạnh. Tình cảm ấy trước hết được thể hiện qua tâm trạng của bé Hồng khi nói chuyện với bà cô. Diễn biến tâm trạng của bé Hồng được miêu tả thật sinh động. Lúc đầu bé Hồng định nghe lời bà cô vào Thanh Hóa thăm mẹ. Nhưng khi nhận ra “ý nghĩa cay độc” trong giọng nói và trên nét mặt “khi cười rất kịch”, đây giả dối của bà cô, bé Hồng lẳng lặng “cúi đầu không đáp”. Cử chỉ “im lặng, cúi đầu xuống đất” của bé Hồng lại được miêu tả lặp lại một lần nữa khi bà cô tiếp tục giục giã em vào Thanh Hóa thăm mẹ, vì mẹ em dạo này “phát tài lắm”. Bà cô đưa tin mẹ bé Hồng có con khi chưa hết tang chồng, lại nghèo túng khôn khổ nơi đất khách quê người, thấy người quen lại tránh mặt để lảng nhục bé Hồng và gieo rắc vào đầu óc em sự “hoài nghi”, “khinh miệt và ruồng rẫy mẹ”. Những lời cay độc của bà cô như những con dao nứa cứa vào tâm hồn thơ dại của đứa trẻ. Bé Hồng từ chỗ nhẫn nhục, “im lặng, cúi đầu” đến lúc không sao nén nổi nỗi đau đớn tủi nhục đã bật lên tiếng khóc, nước mắt “ròng ròng rớt xuống hai bên mép rồi chan hòa đầm đìa ở cằm và ở cổ”. Và một thứ tình cảm phức tạp, vừa thương yêu, vừa căm tức nảy sinh trong tâm hồn ngây thơ của bé Hồng, khiến em “cười dài trong tiếng khóc”.

Bé Hồng cười (cười mỉa mai) vì hiểu thấu những rắp tâm “tanh bản” của cô, vì khinh bỉ thái độ rất cay độc của bà: làm ra vẻ thông cảm, nhưng kỳ thực: chỉ có ý gieo rắc vào đầu óc em những hoài nghi “để em khinh miệt và ruồng rẫy mẹ”. Bé Hồng khóc vì thương mẹ bị đày đọa, bị lảng nhục, bị đối xử một cách tàn nhẫn, bất

công, vô nhân đạo. Khóc vì thương mẹ chỉ vì “sợ hãi những thành kiến tàn ác” mà xa lìa hai con “để sinh nở một cách giấu giếm, trốn tránh như một kẻ giết người”. Càng thương mẹ, bé Hồng càng căm ghét những hủ lục phong kiến vô lý, tàn nhẫn đã dày đọa, trói buộc người phụ nữ. Lòng căm ghét cao độ, mãnh liệt ấy đã được tác giả diễn tả bằng những hình ảnh cụ thể, cùng với nhịp văn gấp gáp, dồn dập: “Giá những cỗ tục đã dày đọa mẹ tôi là một vật như hòn đá hay cục thủy tinh, đầu mẩu gỗ, tôi quyết vồ ngay lấy mà cắn, mà nhai, mà nghiến cho kỳ nát vụn mới thôi”.

Vậy là, dù có tinh ma, độc địa đến đâu, bà cô bé Hồng cũng không thể chia rẽ được tình cảm giữa em với người mẹ: “Nhưng đời nào tình thương yêu và lòng kính mến mẹ tôi lại bị những rắp tâm tanh bẩn xâm phạm đến... Mặc dầu non một năm ròng mẹ tôi không gửi cho tôi lấy một lá thư, nhắn người thăm tôi lấy một lần và gửi cho tôi lấy một đồng quà”. Tâm địa xấu xa của bà cô chỉ làm khơi sâu thêm tình cảm thương yêu mẹ của bé Hồng và thổi bùng lên trong em sự căm ghét sâu sắc những kẻ đối xử tàn nhẫn với mẹ em. Có thể nói, chương Trong lòng mẹ là lời khẳng định chân thành đầy cảm động sự bất diệt của tình mẫu tử. Tình cảm thiêng liêng muôn đời ấy không một thế lực nào có thể tàn phá nổi.

Cuối chương hồi kí, tác giả đã diễn tả thật cụ thể và sinh động tâm trạng của bé Hồng khi gặp mẹ. Một buổi chiều tan học, bố Hồng “chơi thoáng thấy một bóng người trông xe kéo giống mẹ” và em “liền đuổi theo, gọi rôi rít”. Nhưng nếu người trên xe lại là người khác thì cái làm đó thành ra một trò cười lúc bụng cho lũ bạn. “Cái làm đó không những làm cho tôi thẹn mà còn tủi cực nữa, khác gì cái ảo ảnh của một dòng nước trong suối chảy dưới bóng râm đã hiện ra trước con mắt gần rạn nứt của người bộ hành ngã gục giữa sa mạc”. Thủ pháp so sánh ví von này đã diễn tả được một cách cụ thể sự khao khát tình mẹ con thật là mãnh liệt như người bộ hành ở giữa sa mạc khát nước đến cháy bỏng. Nỗi vui sướng của bé Hồng khi gặp mẹ còn được nhà văn thể hiện qua những cử chỉ, hành động. Vì cuống cuống đuổi theo xe, bố Hồng “thở hồng hộc, trán đầm mồ hôi” và “ríu cả chân lại” khi trèo lên xe. Và đến khi được bàn tay dịu hiền của mẹ xoa đầu thì bé Hồng “òà lên khóc rồi cứ thế nức nở”. Đó là! khóc đầy hạnh phúc.

Để diễn tả những rung cảm sâu xa và niềm hạnh phúc lớn lao của bé Hồng khi được ngồi trong lòng mẹ, tác giả đã miêu tả rất cụ thể những cảm giác của em khi ngồi trên đệm xe, đùi áp vào đùi mẹ, “đầu ngả vào cánh tay mẹ”. Em còn cảm nhận được cả mùi quần áo quen thuộc của mẹ và “những hơi thở ở khuôn miệng xinh xắn nhai trầu phả ra (...) thơm tho lạ thường”. Vừa trực tiếp miêu tả những cảm giác cụ thể của bé Hồng, tác giả vừa diễn tả những ý nghĩ của em bình luận về niềm hạnh phúc tuyệt vời của mình: “Phải bé lại và lặn vào lòng một người mẹ, để bàn tay người mẹ vuốt ve từ trán xuống cằm, và gãi rôm ở sống lưng cho, mới thấy

người mẹ có một sự êm dịu vô cùng”. Trong những giây phút say sưa và “rao rức” ấy, bé Hồng không còn nghĩ gì, thứ gì khác nữa kể cả những âu yếm mẹ con với nhau và những lời cay độc của bà cô trước đó. Tất cả tâm trí của em đều dồn cho sự tận hưởng tình mẹ. Đối với em, niềm sung sướng và hạnh phúc nhất trên đời là được sống trong lòng mẹ.

CLICK NGAY vào TẢI VỀ dưới đây để download Văn mẫu Phân tích những so sánh hay trong đoạn trích Trong lòng mẹ của Nguyên Hồng Ngữ văn lớp 8 hay nhất file word, pdf hoàn toàn miễn phí.